

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

 Дмитро БАБЕНКО

« 23 » 06 2023 р.

Гарант освітньої програми

 Наталя СІРЕНКО

« 23 » 06 2023 р.

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Фінансова політика територіальних громад»

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Освітньо-професійна програма Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

Освітній ступінь Магістр

Семестр 2

Форма здобуття освіти денна

Викладач Тетяна Лункіна, д-р екон. наук, доцент, e-mail: lunkina_tanya@i.ua

Протокол №16 від «15» червня 2023 р.

Завідувач кафедри

Н. М. Сіренко

Схвалено науково-методичною комісією ОФФ

Протокол № 11 від «16» червня 2023 р.

Голова науково-методичної комісії

Ю.Ю. Чебан

Схвалено на засіданні вченої ради ОФФ

Протокол № 10 від «19» червня 2023 р.

Голова вченої ради

О. С. Біліченко

Миколаїв
2023

1.Призначення навчальної дисципліни	Дисципліна «Фінансова політика територіальних громад» є дисципліною підготовки магістрів за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», здатних розв'язувати складні професійні завдання і проблеми з урахуванням умов невизначеності, змінності, цифровізації навколишнього середовища та вимог фінансово-економічної й інформаційної безпеки, надаючи можливість активно інтегруватися в економічний простір та бути конкурентоспроможними на ринку праці.
2.Мета навчальної дисципліни	<p><i>Метою</i> вивчення навчальної дисципліни є теоретико – методологічні основи і організаційно – правовий механізм функціонування місцевих фінансів в Україні, формування фінансової політики територіальних громад, розподіл та використання фінансових ресурсів на місцевому рівні.</p> <p><i>Основними завданнями</i> вивчення дисципліни є: ознайомлення з поняттям місцевих фінансів та місцем їх у фінансовій системі України, визначення сутності місцевих бюджетів їх доходів та видатків та їх казначейського виконання, формування знань про планування та фінансування видатків місцевих бюджетів, міжбюджетні відносини та їх складові, ознайомлення з процедурою програмно – цільового бюджетного планування, засвоєння теоретичних основ управління місцевими фінансами та фінансового контролю на місцевому рівні.</p> <p><i>Об'єктом</i> дисципліни є фінансова політика територіальних громад.</p> <p><i>Предметом</i> дисципліни є сукупність теоретичних, методичних і практичних аспектів функціонування фінансової політики територіальних громад, особливості розрахунку показників фінансової спроможності територіальних громад</p>
3. Компетентності	Інт. К. Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

3. Компетентності	<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>Фахові компетентності:</p> <p>ФК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.</p> <p>ФК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p>ФК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ФК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ФК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p>
4. Програмні результати навчання	<p>ПРН1. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у</p>

	<p>поєднанні з дослідницькими та управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.</p> <p>ПРН2. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПРН3. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.</p> <p>ПРН4. Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПРН6. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.</p> <p>ПРН7. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.</p>			
5.Опис навчальної дисципліни	<p>Всього годин/кредитів за навчальним планом, з них:</p> <p>– лекції</p> <p>– практичні заняття</p> <p>– самостійна робота</p>	<p><i>90 годин/ 3,0 кредити 36 годин/ 1,2 кредита 18 годин/ 0,6 кредита 36 години/ 1,2 кредит</i></p>		
Календарний план*				
№ з/п	Найменування тем	Розподіл навчального часу, годин		
		лк	пз	сам. робота
Модуль 1				
1.	Тема 1. Бюджетна децентралізація та функціонування територіальних громад в Україні.	4	2	4
2.	Тема 2. Фінансова складова політики територіальних громад	4	2	4
3.	Тема 3. Особливості фінансів територіальних громад	4	2	4
4.	Тема 4. Фінансові ресурси об'єднаних територіальних громад	4	2	4
5.	Тема 5. Видатки об'єднаних територіальних громад	4	2	4
6.	Тема 6. Бюджетний процес на місцевому рівні	4	2	4

7.	Тема 7. Фінансова спроможність об'єднаних територіальних громад та альтернативні джерела залучення ресурсів для територіальної громади	4	2	4
8.	Тема 8. Фінансовий контроль в системі управління фінансовими ресурсами територіальних громад	4	2	4
9.	Тема 9. Програмно-цільовий метод в бюджетному процесі	4	2	4
Всього		36	18	36

***Примітка.** Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу

<p>6. Порядок та критерії оцінювання</p>	<p>Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у МНАУ, Положення про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у МНАУ. Оцінювання результатів навчання здійснюється за відповідними формами організації освітнього процесу, а саме: поточний та підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти. Порядок зарахування пропущених занять, зокрема: у формі усного опитування (при пропусценні лекції) та виконання індивідуального завдання (при пропусценні практичного завдання). Форма підсумкового контролю – залік. За всі види робіт впродовж семестру (тести, опитування, самостійну роботу, реферати, контрольні роботи тощо) здобувач вищої освіти може отримати від 60 до 100 балів. Рейтингова оцінка знань. Відрізняється від традиційної більш широким інтервалом балів, які диференційовані відповідно до складності матеріалу, що контролюється його об'ємом, рівнем самостійності освоєння.</p>
	<p>Оцінювання виконується за бальною методикою ЄКТС. Зарахування пропущених занять здійснюється після їх відпрацювання з НПП за розкладом консультацій.</p>

Поточний і підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти

№ модулю	Кількість годин		Форма контролю	К-ть заходів	Оцінка		Сума	
	ЛК	ПЗ			min	max	min	max
1	36	18	1. <u>Аудиторна робота</u> :					
			- опитування на заняттях;	9	2	4	18	36
			- контрольна робота;	1	7	8	7	8
			2. <u>Самостійна робота</u> , у т.ч.:					
			<i>Обов'язкова</i>					
			- опрацювання окремих питань тем;	9	1	1	9	9
			- тестування в moodle.	9	2	3	18	27
<i>Індивідуальна</i>								
- виступ на конференції;	1	8	8	8	8			
- підготовка і публікація тез/сертифікат онлайн-курсу;	1	0	4	0	4			
- підготовка і публікація статті/наукова робота;	1	0	8	0	8			
Разом						60	100	

Шкала оцінювання ECTS (залік)

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	зараховано
82 - 89	B	
75 - 81	C	
64 - 74	D	
60 - 63	E	
35 - 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Політика курсу

Політика курсу визначається системою вимог, які пред'являються до здобувача вищої освіти при вивченні дисципліни та ґрунтується на засадах академічної доброчесності.

Дотримуватися етики поведінки, яка прописана у Кодексі академічної доброчесності у Миколаївському національному аграрному університеті. Пропущені заняття відпрацьовувати відповідно затвердженого графіку консультацій. Академічна недоброчесність є несумісною з принципами викладання курсу.

Основні принципи проведення занять:

- відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- різні моделі роботи на заняттях, у тому числі робота над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді;
- курс передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання;
- протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи інформуванням додатково.

У разі запровадження наказом ректора університету **змішаної форми навчання**, вона відповідно до Положення про змішану форму навчання у Миколаївському національному аграрному університеті реалізується у синхронному режимі (оцінювання поточних результатів навчання може відбуватися у асинхронному режимі) і здійснюється у формах: самостійна робота, навчальні заняття, практична підготовка, контрольні заходи. Основними видами навчальних занять за змішаною формою навчання є: лекція, семінар, практичні заняття, лабораторні заняття, консультації та інші. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між здобувачем та викладачем під час змішаної форми забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному режимі. Під час змішаної форми використовується:

- - система MOODLE
(<https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=3292>) – лекційний матеріал, практичні завдання, напрями наукової та творчої роботи, завдання на самостійне опрацювання);

- -платформа онлайн-занять ZOOM–для проведення лекційних та практичних занять, консультацій тощо;
- -електронний репозитарій МНАУ – для використання інформаційних матеріалів (<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/>);
- -спілкування через електронну пошту (lunkina_tanya@i.ua) та телефонний зв'язок.

8. Інформаційні джерела

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996р. К.: Офіційне видавництво Верховної Ради України, 1996. 115 с
2. Бюджетний кодекс України: Кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 50-51, ст.572
3. Податковий кодекс України: Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112
4. Про Державний бюджет України на 2020 рік: Закон України від 14.11.2019 року № 294-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/294-20#Text>
5. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 05.02.2015р., № 157-VIII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19>
6. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1997, № 24, ст.170
7. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 № 586-XIV. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, N 20-21, ст.190
8. Про деякі питання державного фонду регіонального розвитку: Постанова Кабінету Міністрів України від 18 березня 2015 р. №196. <https://zakon.rada.gov.ua/go/196> - 2015-п.
9. Про ратифікацію Європейської хартії місцевого самоврядування: Закон України від 15.07.1997 р. №452. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/452/97-%D0%B2%D1%80>
10. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в

Україні. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.04.2014р., №333-р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-p>.

11.Бердар М. Фінанси підприємств : навч. посіб. К. :Центр навчальної літератури, 2019. 352 с.

12.Бурковська А. В., Лункіна Т. І., Корабахіна А. Ю. Вплив фінансової децентралізації на суспільно-економічний розвиток регіонів України. *Актуальні проблеми економіки*. 2016. № 11 (185). С. 230-237.

13.Венгер В., Коваленко Д. Фінанси, гроші та кредит : теорія та практика : посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 578 с.

14.Грушко В., Наконечна О., Чумаченко О. Фінанси : підручник. Київ, 2019. 600 с.

15.Коллінз Д. Від хорошого до величного. Чому одні компанії прориваються, а інші – ні. ; пер. з англ. О. Савчин. К. : Наш формат, 2017. 368 с.

16.Кропельницька С. О., Перезовова І. В. Методи активного навчання у підготовці фінансиста : навч. посіб. К. Центр учбової літератури, 2020. 222 с.

17.Кужелєв М., Нечипоренко А. Фінансові інструменти стимулювання регіонального розвитку : практика використання в Україні : монографія. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 224 с.

18.Лункіна Т.І., Кугляр А. А., Кємова Я. Р. Дропшипінг як сучасний напрям розвитку бізнесу в Україні. *Modern Economics*. 2020. Вип. 24. С. 24-30.

19.Лункіна Т. І., Іваненко Г. Ю. Особливості розвитку соціального підприємництва : закордонний досвід. *Modern Economics*. Вип. №15. 2019. С. 142-147.

20.Лункіна Т. І., Бойко О. А. Сучасний стан процесу децентралізації та перспективи її розвитку в Україні. *Modern Economics*. 2019. Вип. №19. С. 114-119.

21.Лункіна Т. І., Охота Н. В. Особливості формування корпоративної соціальної відповідальності в аграрному секторі економіки: фінансові аспекти. *Modern Economics*. 2020. Вип. №20. С. 156-161.

22.Лункіна Т. І., Совщак С. С., Склева К. В. Передумови соціально-економічного розвитку сільськогосподарських підприємств. *Modern Economics*. Випуск №10. 2018. С. 105-110.

23.Лункіна Т. І. Соціалізація економіки як один із інноваційних напрямів ефективного функціонування

- держави. *Інноваційна економіка* : науково-виробничий журнал. 2017. № 11-12 (72). С. 48-54.
- 24.Лункіна Т. І. Роль держави у формуванні соціально-орієнтованого інвестиційного клімату в аграрному секторі економіки. Наукові праці. *Економіка*. Т. 312. Вип. 300. 2018. С.117-121.
- 25.Маглаперідзе А., Ніколаєва О. Місцеві фінанси : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 354 с.
- 26.Мельничук Н., Непочатенко О. Фінанси підприємств : підручник. К. : Центр навчальної літератури. 2019. 504 с.
- 27.Остапів Л. Любов та бюджет : домашні фінанси для сімейних пар на шляху до фінансової свободи. Друге видання. К. ТОВ ЯкабуПаблішинг. 2018. 214 с.
- 28.Пазинич В., Шулешко А. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. Центр навчальної літератури, 2019. 408 с.
- 29.Сіренко Н.М., Лункіна Т.І., Бурковська, Мікуляк К.А. Оптимізація фінансування розвитку аграрного сектора у ринковому середовищі. Сучасні тенденції розвитку фінансово-кредитної системи: теорія та практика : колективна монографія. Полтава, 2019. С. 19-23.
- 30.Сіренко Н. М., Лункіна Т. І., Бурковська А. В. Інституціональне забезпечення локальної соціальної відповідальності суб'єктів аграрного сектора економіки. *Фінансово-кредитна діяльність : проблеми теорії та практики*. Т. 1. № 32, 2020. С. 536-544.
- 31.Стартап на мільйон. Як українці заробляють статки на технологіях / Т. Ворона ; пер. з рос. Г Сологуб. Х. : Віват, 2018. 224 с.
- 32.Сушко Н., Вдовенко Л., Фаюра Н. Фінанси : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 152 с.
- 33.Burkovskaya Alla, Lunkina T., Burkovskaya Anna Modeling the system of social stability trough the food safety paradigm. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2019. Vol. 41. №4: 474-486.
- 34.Sirenko N., Lunkina T., Burkovskaya A., Mikulyak K. Prospects for organic production development in the market environment. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2019. Vol. 41. №3: 318-331.
- 35.Lunkina T., Burkovskaya Alla., Burkovskaya Anna. Assessment of the Monetary Policy Influence of the National Bank of Ukraine on the Food Security of the State. *Облік і фінанси*. №4 (90). 2020.

36.Т.І. Лункіна, А.А. Кугляр, Я.Р. Кємова. Дропшипінг як сучасний напрям розвитку бізнесу в Україні. *Modern Economics*. 2020. Вип. 24. С. 24-30.

37.Борщ Г. А., Вакуленко В. М., Гринчук Н. М., Дехтяренко Ю.Ф., Ігнатенко О.С.,Куйбіда В. С., Ткачук А. Ф., Юзефович В. В. Ресурсне забезпечення об'єднаної територіальної громади та її маркетинг: навч. посіб. К. 2017. 107 с.

38.Бориславська О., Заверуха І., Захарченко Е. Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи України. Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні. DESPRO. К. : ТОВ «Софія». 2012. С. 76.

39.Васильєва Н. В., Гринчук Н. М., Дерун Т. М., Куйбіда В. С.,Ткачук А. Ф. Місцевий бюджет і фінансове забезпечення об'єднаної територіальної громади: навч. посіб. К.: 2017.119 с.

40.Місцеві фінанси: навч. посіб. Л. Т. Гораль [та ін.]. Івано-Франків.нац. техн. ун-т нафти і газу. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2015. 255 с.

41.Муніципальні фінанси: навч. посіб. За ред. д.е.н., проф. О.П. Кириленко. Тернопіль:Астон, 2015. 360 с.

42.Методологія стратегічного планування розвитку об'єднаних територіальних громад в Україні. URL :https://surdp.eu/uploads/files/SP_OTG_Methodology_UA.pdf.

43.Планування та управління фінансовими ресурсами територіальної громади.О.Кириленко, Б.Малиняк, В.Письменний, В.Русін. Асоціація міст України К., ТОВ«ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. 396 с.

44.Щур Р.І. Фінанси об'єднаних територіальних громад в умовах децентралізації в Україні. Монографія. Тернопіль: Осавца Ю.В. 2019. 394 с.

9. Інтеграція здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами

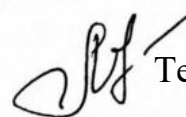
Для навчання, професійної підготовки або перепідготовки осіб з особливими освітніми потребами застосовуються види та форми здобуття освіти, що враховують їхні потреби та індивідуальні можливості. В університеті є пандус, кнопка виклику, а також особа, яка безпосередньо забезпечує інтеграцію здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами.

Для здобувачів вищої освіти із особливими освітніми потребами забезпечується доступність навчання, у т. ч. за допомогою системи Moodle (<http://moodle.mnau.edu.ua/>).

10. Доступ до матеріалів навчання

<https://www.mnau.edu.ua/faculty-off/kaf-fin/>
<http://moodle.mnau.edu.ua/>

Силабус навчальної дисципліни розроблено:
доктором екон. наук, професором кафедри
фінансів, банківської справи та страхування

Тетяною Лункіною